

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 100/22

U Luxembourggu 16 lipnja 2022

Mišljenje Suda 1/20

Nacrt moderniziranog Ugovora o Energetskoj povelji: zahtjev za donošenje mišljenja koji je podnijela Belgija nedopušten je zbog svoje preuranjenosti

Sud ne raspolaže s dovoljno elemenata o sadržaju predviđenog ugovora

Ugovor o Energetskoj povelji (ECT), odobren u ime Europskih zajednica 1997.¹, nije bitno mijenjan od svojeg stupanja na snagu 1998. Pregovori o njegovoj modernizaciji započeli su 2020. Oni su se trebali temeljiti osobito na popisu područja otvorenih za pregovore koji je 2018. donijela Konferencija o Povelji².

Europska unija je tijekom pregovora predložila izmjenu mehanizma za rješavanje sporova između ulagača i država ugovornica³. Budući da područje pod koje potпадa taj mehanizam nije bilo uključeno u navedeni popis, ugovorne stranke morale su se dogovoriti o otvaranju pregovora o tom području. U ovom slučaju taj dogovor nije postignut.

Kraljevina Belgija je 2. prosinca 2020. Sudu podnijela zahtjev za donošenje mišljenja⁴ o usklađenosti s Ugovorima mehanizma za rješavanje sporova predviđenog u okviru nacrta moderniziranog ECT-a i pojmove „ulaganje“ i „ulagač“⁵. U biti, ta je država članica izrazila sumnje u primjenjivost tog mehanizma na sporove između ulagača iz jedne države članice i druge države članice.

Sud je u svojem mišljenju smatrao da ne raspolaže s dovoljno elemenata o samom sadržaju nacrta moderniziranog ECT-a i da stoga zahtjev za donošenje mišljenja zbog preuranjenosti treba smatrati nedopuštenim.

Ocjena Suda

Sud, nakon što je utvrdio da na dan podnošenja zahtjeva za donošenje mišljenja nije postojao nijedan dokument koji je sadržavao tekst ECT-a u njegovoj moderniziranoj verziji, ili njegova članka 26., najprije navodi da su se tada pregovori nalazili u vrlo ranoj fazi. Iako je popis područja otvorenih za pregovore bio utvrđen i iako on nije uključivao mehanizam za rješavanje sporova, između ugovornih stranaka mogao je postojati dogovor te se on još uvjek mogao postići u korist uključivanja područja pod koje potпадa mehanizam za rješavanje sporova na taj popis. Posljedično, ishod eventualnih pregovora o tom području nije dovoljno predvidljiv te se ne može isključiti izmjena odredbe koja se odnosi na taj mehanizam.

¹ ECT je odobren Odlukom Vijeća i Komisije 98/181/EZ, EZUČ, Euratom od 23. rujna 1997. o sklapanju, od strane Europskih zajednica, Ugovora o Energetskoj povelji i Protokola uz Energetsku povelju o energetskoj učinkovitosti i povezanim okolišnim aspektima (SL 1998., L 69, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavje 12., svezak 2., str. 149.).

² Članak 34. ECT-a predviđa da se ugovorne stranke periodično sastaju u okviru Konferencije o Energetskoj povelji, u dalnjem tekstu: Konferencija o Povelji.

³ Mehanizam rješavanja sporova između ulagača i ugovorne stranke predviđen je člankom 26. ECT-a.

⁴ Na temelju članka 218. stavka 11. UFEU-a

⁵ Iz prijedloga izmjene članka 1. ECT-a.

Nadalje, Sud je smatrao da je doseg mehanizma za rješavanje sporova uvjetovan definicijom pojmove „ulaganja“ i „ulagač“, koji su predmet pregovora. Međutim, u toj fazi nije usvojen nijedan tekst kojim se mijenja odredba kojom se predviđaju ti pojmovi. Osim toga, s obzirom na nepostojanje bilo kojeg elementa koji bi omogućio da se s određenom preciznošću upoznaju pravila koja uređuju mehanizam za rješavanje sporova, ne može se ocjenjivati utjecaj koji bi eventualne izmjene tih pojmove mogle imati na navedeni mehanizam.

S obzirom na te nesigurnosti, Sud je smatrao da ne raspolaže s dovoljno elemenata o sadržaju i, konkretnije, području primjene odredbe o mehanizmu za rješavanje sporova, kakva će se nalaziti u moderniziranom ECT-u. Stoga je zahtjev za donošenje mišljenja preuranjen.

Naposljetku, Sud je ispitao razmatranja o prikladnosti koja su iznijele određene države članice koje su intervenirale u postupak, a kojima se opravdava njihovo zauzimanje stajališta o pitanju usklađenosti mehanizma za rješavanje sporova s Ugovorima. Ta se razmatranja odnose, među ostalim, na činjenicu da države članice nisu jednoglasno tumačile primjenu predmetnog mehanizma za rješavanje sporova na sporove između ulagača iz jedne države članice i druge države članice te na odbijanje arbitra da se proglose nenađežnim za te sporove u okviru arbitražnih postupaka koji se temelje na tom mehanizmu. U tom pogledu, s jedne strane, Sud je utvrdio da takva razmatranja nisu povezana s ciljem postupka donošenja mišljenja, s obzirom na to da je mehanizam za rješavanje sporova⁶ već na snazi. S druge strane, Sud je podsjetio na to da je već presudio⁷ da se, na temelju načela autonomije prava Unije⁸, mehanizam za rješavanje sporova predviđen ECT-om ne primjenjuje na sporove između države članice i ulagača iz druge države članice u vezi s ulaganjem koje je taj ulagač izvršio u prvoj državi članici.

NAPOMENA: Država članica, Europski parlament, Vijeće ili Komisija mogu pribaviti mišljenje Suda o tome je li predviđeni sporazum u skladu s Ugovorima ili o nadležnosti za sklapanje tog sporazuma. Ako je mišljenje Suda negativno, predviđeni sporazum može stupiti na snagu samo ako se on izmjeni ili ako se revidiraju Ugovori.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293

Ostanite povezani!

⁶ Kako je predviđeno člankom 26. UEZ-a.

⁷ Presuda od 2. rujna 2021., Republika Moldavija, C-741/19 (t. 40. do 66.)

⁸ Članak 344. UFEU-a